

[Niels Hølvæg Petersen.]

fra fællesmarkedet være til stede. Dette synspunkt vil jeg gerne fremhæve over for dem, der bekymret har indvendt, at den danske handlefrihed over for fællesmarkedet skulle blive begrænset af nordisk enighed om en nordisk økonomisk union.

Selv om noget virkelig skulle vise sig i form af en ændret indstilling i fællesmarkedet, er der dog visse økonomiske kendsgerninger, der ikke uden videre lader sig skubbe til side. Det er en kendsgerning, at det for Danmark aldrig kunne blive en tilfredsstillende og acceptabel markedsløsning, der efterlod vor største aftager af industrivarer, Sverige, udenfor. Jeg ser, at finansministeren for nylig har været inde på en lignende betragtning. Sverige alene aftager over 20 pct. af den danske industrieksport, mere end det samlede fællesmarked køber, og samhandelen med Sverige går stadig frem. Norge er i dag næststørste industrikunde efter i 1967 for første gang at have passeret Vesttyskland. En markedspolitik, der ikke tog hensyn til disse kendsgerninger, ville ikke være realistisk, uanset hvilken udvikling der end kunne komme i den europæiske markedspolitik.

I sin tale på mødet i Stockholm den 1. februar sagde statsministeren, at man vel tør gå ud fra, at det faktiske indhold af det nordiske samarbejde på en række væsentlige områder vil være det samme, uanset hvilken tilknytningsform det enkelte nordiske land måtte få. Jeg ser heri en erkendelse af, at også i tilfælde af ny udvikling i den europæiske markedspolitik vil nordisk samarbejde være af største betydning, og altså ikke blot mens vi endnu venter. Et nordisk økonomisk samarbejde vil have selvstændig betydning, uanset hvilken fremtidig udvikling der kommer.

Der har, som jeg har nævnt, været udtryk for bekymring for, at vi skulle miste handlefrihed og bevægelsesfrihed i forhold til fællesmarkedet ved at presse på for at få dannet en nordisk union. Jeg har vanskeligt ved at forstå den bekymring og det synspunkt. Hvis man ser tilbage over de forløbne 6 år, så kan jeg ikke se, hvilken handlefrihed og bevægelsesfrihed vi i praksis har haft. Tværtimod har Danmark snarere været henvist til en holdning præget mere af ydmygt presseri — især måske hvad

angår afsætningen af landbrugsvarer — end af handlekraft. Ydmyghed kan være en smuk egenskab, men når den er påtvungen, når den er eneste udvej, virker den ikke særlig overbevisende, og der er da heller intet, der tyder på, at den har gjort indtryk i fællesmarkedet.

Ved siden af de økonomiske fordele, som hvert enkelt nordisk land både på kortere og længere sigt kunne opnå gennem en udvidelse af det nordiske samarbejde, står den betydningsfulde fordel handelspolitisk og markedspolitisk, at de nordiske lande i samlet optræden er en markedsøkonomisk gruppering, der kan sikre sig betydelig respekt i et hvilket som helst andet land og forhandlingsstyrke over for en hvilken som helst markedspolitisk gruppering.

Vi skal vel være forsigtige med at tale om stormagt, men jeg kan ikke helt dele det synspunkt, som netop kom til udtryk fra hr. Per Federspiel, at et samlet Norden på ingen måde ville være i stand til at afvinge sig respekt, selv i fællesmarkedet. Hvis noget enkelt synspunkt skal have æren for, at et nordisk forpligtende økonomisk samarbejde — med den norske statsministers ord — nu er nærmere denne gang end tidligere, så tror jeg netop, at det er dette synspunkt. Det kom jo stærkt til udtryk allerede på det nordiske statsministermøde den 22.-23. april 1968, som for alvor satte gang i de nordiske forhandlinger, idet statsministrene konstaterede, at et mere vidtgående nordisk samarbejde ville gavne de nordiske lande, bl. a. ved at fremme samarbejdet inden for EFTA og de europæiske integrationsbestrebelse i øvrigt samt ved at styrke de nordiske landes handelspolitiske stilling.

Selv om det er rigtigt, at de nordiske forhandlinger nok aldrig var kommet i gang, hvis den europæiske markedsudvikling havde været en anden, så er planerne om en nordisk økonomisk union ikke udtryk for passivitet og given op i forhold til den europæiske udvikling, men er efter det radikale venstres opfattelse, hvis samarbejdet da ellers får en tilfredsstillende opbygning og et tilstrækkeligt omfang, tværtimod metode og middel til at sikre nordiske synspunkter større tyngde i den europæiske politik.

At gennemføre planerne om en nordisk